

ВИКОРИСТАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО ТЕАТРУ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПЕДАГОГІЧНИХ СИСТЕМАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

У статті проаналізовані можливості впровадження прогресивних ідей використання студентського театру в європейських педагогічних системах з метою їх реалізації в професійно-педагогічній підготовці вчителів України.

Автором окреслюються питання розробки нових технологій розвитку особистості майбутнього педагога в умовах використання студентського театру в європейських університетах. Зазначається, що художньо-творча діяльність, органічно включена у навчально-виховний процес вищого навчального закладу є універсальним засобом розвитку особистісно-професійних якостей майбутнього педагога. Оскільки, театру притаманні загальні закономірності процесу навчання особистості, які продуктивно та ефективно використовуються з метою професійної підготовки фахівців педагогічної галузі.

Ключові слова: студентський театр, мистецтво, європейська педагогічна система, професійна підготовка майбутніх педагогів.

Наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття в кожній країні Європи й світу йдуть пошуки шляхів покращення роботи школи у відповідності з новими соціально-економічними потребами й очікуваннями суспільства. Підняття якості шкільної освіти прямо залежить від компетентності вчителів, їхньої високоякісної професійної діяльності. Тому проблеми вчительської освіти і нових професійних компетентностей учителя стали пріоритетом соціальної та освітньої політики в усьому світі, включаючи Європу [14, с. 63]. Модернізація європейської системи багаторівневої освіти має за мету здійснення підготовки нового покоління педагогічних кадрів з яскраво вираженим комплексом якостей конкурентоздатності та потенціалом творчої діяльності. Отже, виникає необхідність сприяння максимальному розкриттю творчих якостей особистості студента. Аналіз теоретичної літератури та практичної реалізації удосконалення навчально-виховного простору у європейських педагогічних системах професійної підготовки майбутніх педагогів дозволив визначити, що однією з оптимальних умов актуалізації творчого потенціалу майбутнього спеціаліста у вищому навчальному закладі є театр [17, с.92]. Підтвердженням доцільності використання студентського театру у системі професійної підготовки майбутніх педагогів може слугувати досвід використання театрального мистецтва у навчально-виховному процесі вищої школи Німеччини, Франції, Англії, Польщі, Італії, Чехії, Словаччини.

Провідні напрями сучасної реформи вищої педагогічної освіти Англії досліджував А. В. Парінов; проблемам системи підготовки та підвищенню кваліфікації педагогічних кадрів у Німеччині присвячені роботи В. А. Гаманюк, Т. І. Вакуленко; стандартизацією професійної підготовки вчителів у Англії та Уельсі в кінці ХХ – на початку ХХІ століття займався Н. М. Авшенюк; підготовкою вчителів у країнах Західної Європи Л. П. Пуховська. Цінними є наукові доробки з питань модернізації вищої школи у сучасній Франції

(О. А. Бочарова); становлення і розвитку системи університетської освіти Франції у XIX – XX столітті (А. П. Максименко); реформування змісту університетської освіти у сучасній Франції (Л. В. Шаповалова); артистичного виховання особистості в системі освіти Франції (Л. І. Зязюн), реформування професійної підготовки майбутніх учителів середніх навчальних закладів Франції (О. В. Романенко) [13, с. 15].

Мета статті – проаналізувати можливості впровадження прогресивних ідей використання студентського театру в європейських педагогічних системах професійної підготовки майбутніх педагогів з метою їх реалізації в систему педагогічної підготовки України.

Театр як явище культурного життя являє собою не тільки видовище, що надає естетичне задоволення, але, перш за все, це панорама людського життя, досвід, спілкування, взаємодія. Емоції, які викликають театральні твори, виводять людину з притаманного їй стану та є імпульсами для побудови нею, більш кращої дійсності [4, с. 21].

Специфіка театрального мистецтва, як мистецтва людиноведення [2, с. 100] дозволяє при впровадженні у вищому навчальному закладі здійснювати не тільки підготовку до професійної діяльності, але й являє собою середовище для продуктивної творчої праці у навчально-виховному просторі вищого навчального закладу, оскільки досвід творчої самореалізації студента задає траєкторію професійних та особистісних проявів майбутнього спеціаліста [16, с. 71]. Враховуючи даний аспект, головними компонентами змісту підготовки вчителів у Німеччині є фахова та фахово-дидактична підготовка, дисципліни психолого-педагогічного циклу, практика. На вивчення загальнопедагогічних дисциплін у всіх типах програм підготовки вчителів відведено 25% сукупного навчального часу, 75% становлять дисципліни фахового та фахово-дидактичного циклу, куди входить і театральне мистецтво (студентський театр) в межах якого відбувається опанування навчальних дисциплін «Методи дрампедагогіки» та «Режисура уроку» [19, с. 30]. Створення студентських театрів при Вищій педагогічній школі (Фрайбург, Гейдельберг, Карлсруе, Людвігсбург, Швєбіш-Гмюнд, Вайнгартен) має за мету опанування студентами художньо-естетичної практики, яка концентрується на індивідуумі (націлена на самого студента): його ідеї та можливості самовиразу, що виявляються через участь у виставах студентського театру. Даний курс має розгалужену систему «театрально-педагогічних методик» та націлений на формування ерудиції майбутніх вчителів в галузі культури, особистісне зростання, розвиток соціальних навичок [20].

Таким чином, діяльність у студентському театрі є одним із засобів виховання та навчання у вищій школі Німеччини, яка не тільки відтворює світ соціальних відношень, взаємодії особистості, але й дозволяє побороти невпевненість, скутість. Колишні школярі стають студентами, ще не достатньо накопичив соціального і культурного досвіду, опиняються в соціальному середовищі (студентстві), з одного боку, як безпорадні, розгублені, з іншого, як агресивні до всього навколишнього особистості [5, с. 40].

Театр стає тим простором, який встановлює рівновагу, гармонію. У процесі художньої творчості студент отримує можливість самовираження, створення свого образу всіма доступними для нього засобами – рух, міміка, інтонація, жест, поза. В той же час літературні твори знайомлять студентів із накопиченим людським досвідом комунікації, взаємодії, моделей поведінки, а театральне середовище перетворює цей досвід в індивідуальний. Простір театральної діяльності має синтезований характер, що є вагомим фактором впливу на особистість, враховуючи вищезазначене театральне мистецтво, зокрема і студентський театр стає провідним у розвитку магістратур педагогічного спрямування в вищих навчальних закладах Франції, Вищої педагогічної школи Ужиткового мистецтва, Інституті театральних занять (м. Париж), Інституті освіти вчителів. Дана магістерська програма навчання передбачає 400 годин на опанування освітніх модулів («Методологія театральної дії», «Мистецтво Арт-Терапії», «Терапія драмою» та 300 годин стажування [11, с. 175].

Студентський театр як форма формування соціокультурного середовища вищого навчального закладу сприяє також розвитку як загальнокультурних, так і деяких загальнопрофесійних та професійних компетенцій майбутніх педагогів. До загальнокультурних компетенцій, які можна сформувати за допомогою студентського театру слід віднести: здатність «розуміти значення культури як форми людського існування та керуватися в своїй діяльності базовими культурними цінностями, сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва» [8, С. 59]. Робота у студентському театрі заснована, перш за все, на вивченні того культурного контексту, в якому була створена, обрана для постановки п'єса. В творчому процесі аналізуються різні базові культурні цінності при співставленні з рідною культурою. Розроблюється програма поведінки героїв. Участь у студентському театрі допомагає сформувати необхідні професійні комунікативні вміння та навички, які будуть необхідні подальшій професійній діяльності – здатності логічно вірно будувати усне мовлення [7, с. 29]. Беручи за основу текст-зразок, студенти вчаться вибудовувати як мовлення героя, так і власне мовлення. Навчально-виховний процес у студентському театрі ґрунтується на засадах поваги до своїх колег-студентів, відповідальності за загальний результат та навичках безконфліктної взаємодії, чим саме сприяє до здатності в майбутньому працювати в колективі (педагогічний колектив школи), знаходити спільну мову. До загальнопрофесійних компетенцій, що формуються завдяки участі у студентському театрі слід віднести «володіння засадами мовленнєвої професійної культури». У рамках опанування сценічним мовленням розвивається монологічне та діалогічне мовлення, а також створюються необхідні передумови для удосконалення навичок професійного спілкування. В галузі педагогічної діяльності студентський театр сприяє розвитку здатності «організувати співробітництво тих, хто навчається, підтримувати активність, ініціативність, самостійність учнів, їх творчі здібності». Завдяки участі у студентському театрі майбутні педагоги вчаться основам організації творчого процесу та особливостям розвитку мотивації та самоорганізації.

В галузі культурно-просвітницької діяльності студентський театр допомагає сформувати здатність «розробляти та реалізовувати, з урахуванням вітчизняного та європейського досвіду, культурно-просвітні програми» [1, с. 12]. Прикладом цього є діяльність студентських театрів у вищих навчальних закладах Польщі. Університетські театри існують у Варшавському університеті (teatr Akademicki Uniwersytetu Warszawskiego); Лодзькомк (Teatr «Pstrag-Grupa 80»), Гданському: театр руху (Teatr Ruchu «Sfere») і театр пантоміми «Кабінет рухомих образів» («Gabinet Ruchomych Obrazow»); в Опольському університеті діють театр руху «In Initio», театр одного вірша «Teatr jednego wiersza», театр «Piktogram», театр «Zapadnia». Однією з найпопулярніших театральних форм у Польщі стали «Кабаре», які з успіхом влилися в студентське середовище Ягеллонського та Варшавського університетів (Stowarzyszenie Promocji Sztuki Kabaretowe РАКА – Краків; Zimowe Konfrontacje Kabaretowe та Ogolnopolski Przegląd Kabaretow РАКА – Варшава) [3, с. 73].

Театри вищих навчальних закладів включають до свого репертуару як класичні твори всесвітньо відомих авторів, так і молодих сучасних драматургів. Поряд із традиційними виставами студентські театри представляють альтернативні проекти. Одним із таких проектів є «Читальня драми», який реалізується театральними колективами Люблінського університету Марії Кюрі-Склодовської. Проект спрямований на популяризацію мистецьких здобутків сучасних польських авторів. Учасники студентських колективів поряд з професійними акторами люблінських театрів читають на сцені тексти молодих авторів. Читання супроводжується зустрічами з авторами. У проекті «Читальня драми» також передбачено виступити у формі радіовистав у ефірі університетського радіоцентру [3, с. 74].

Педагогічна освіта, що здійснюється у межах позааудиторного компоненту, спирається на факт діяльності театру як чинника, що надає можливість розвитку особистості глядача, актора-аматора, інтелектуальної активізації та демонстрації творчих можливостей особи. Ця мета може реалізуватися, охоплюючи два напрями: 1) участь у театральному колективі, опановуючи театр як мистецтво; 2) об'єднання любителів театру, які одержують різноманітні знання про нього, беручи участь в театральних виставах як глядачі, пізнають особливості акторської праці та життя [3, с. 77].

Театр – одна з домінант культури, її елемент, без якого культура не може успішно виконувати свої базові соціальні функції. Театр являє собою систему постійного розвитку, вдосконалення, чим і відрізняється від інших явищ культури. Основним засобом виразності театру є актор (педагог), який через дію, використовуючи різні театральні прийоми та форми існування намагається донести до глядача (учнів) зміст вистави (уроку). Студентський театр зачіпає всю гаму почуттів та емоцій особистості студента, збагачує людське спілкування [8, с. 57]. У вищих навчальних закладах Чехії (Карловий університет, Університет Масарика, Палацького) та Словаччині (Університет Матея Бела в Банській Бистриці, Першовський університет, Трнавський університет, Університет Костянтина Філософа в Нітрі, Університет Ганса Сельє в Комарно) студентський театр розглядається як обов'язковий

навчальний компонент професійної підготовки студентів. Отже, педагог, який має досвід участі у студентському театрі, має більшу ступінь затребуваності у сучасних умовах, тому що у ньому самому виявилися розкриті й розвинені потенційні можливості та якості особистості, які дозволяють йому бути суб'єктом діяльності, що несе розвиваючий характер.

Впродовж історії, університети Італії надавали більшої уваги традиційній академічній підготовці випускника як фахівця у певній галузі знань, науковця, але не вчителя. Із другої половини ХХ століття починають зосереджувати увагу на підготовці майбутнього вчителя. Над цим працювали визначні італійські педагоги Марія Корда Коста, Маріо Гатулло, Рафаеле Лапорта. І лише наприкінці 90-років ХХ століття простежуються значні зміни у стратегії нової діяльності університетів – базовій підготовці вчителя. Серед головних осіб процесу реформи – Джуніо Луццатто, Умберто Марджотта, Лучану Павоні [10, с. 218]. Реформи, що розпочалися у базовій підготовці італійського вчителя наприкінці 90-х років, витримали чималу критику великої частини академічної спільноти. Їхнім результатом став розвиток позитивного досвіду співпраці систем «університет-школа». Підтвердженням чому є поряд із присвоєнням ustalених кваліфікацій (вчитель початкової основної та реальної школи) кваліфікації вчителя театральних дисциплін, педагога додаткової освіти з художнього профілю (театр) зокрема у Болонському, Катанійському, Мессінському, Падуанському, Палермітанському університетах та університеті Генуї. Для отримання відповідної кваліфікації студенти повинні засвоїти та підтвердити (постановка та показ етюдів, номерів, вистави) знання з наступних дисциплін «Історія театру», «Ритмізований пластичний та мовленнєвий тренінг», «Засоби виразності», «Пластичне виховання», «Теорія та практика режисерського аналізу та сценічного втілення творів художньої літератури: поезія, драматургія, проза», «Драматична дія та її структура». На думку Л. Павоні, включення театральної діяльності, зокрема студентських театрів у процес підготовки майбутніх учителів надає можливість студенту одержати психолого-педагогічні, спеціальні, методичні знання для успішного розв'язання дидактичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, для вибору засобів взаємодії, розвиває вміння синтезувати матеріал, знаходити для нього відповідне психоемоційне забарвлення; розвиває і формує ідеали, інтереси, ціннісні орієнтації, професійну ідеологію педагога; допомагає його самоствердженню, вибору засобів педагогічного впливу на учнів; спрямовує на особистість іншої людини, на розвиток учня, утвердження словом і дією найвищих духовних цінностей, моральних норм поведінки і стосунків. Навчальним планом для опанування зазначеної кваліфікації передбачено 450 годин (150 г. – тренінгів та 300 г. – практичних занять) протягом одного року та п'яти місяців [21].

На наш погляд, уваги заслуговує педагогічний досвід із підготовки викладачів для керівництва шкільною театральною діяльністю в межах системи, що давно склалась та успішно функціонує в Англії. У Великобританії драма в школі використовується у різноманітних напрямках, зокрема як засіб більш ефективного оволодіння змістом таких предметів як історія, література,

історія культури, англійська мова. По закінченню курсу з використання елементів театральної педагогіки як самостійної навчальної дисципліни передбачено обов'язкове складання випускниками іспиту.

Крім того, у Великобританії функціонує значна кількість шкільних та студентських студій під назвою «Театр в освіті» з мобільною групою акторів з числа тих, хто навчається, що виконують обов'язки декораторів, гримерів, костюмерів, світлотехніків. Такою студією, як правило, керує професійний режисер – представник викладацького складу. Це природно, так як у Великобританії приділяється серйозна увага спеціальній підготовці викладачів до керівництва шкільною театальною діяльністю. Зокрема, в університетах Глазго, Райхемптоні існують відділення драми й ораторського мистецтва, в Лондоні та Уельсі при педагогічних коледжах існують школи драми, де викладаються курси: драма і ораторське мистецтво; мовленнєва пантоміма; режисерська сценічна постановка.

У Райхемптонському університеті проводиться курс вивчення драми у виставах. Мета програми – вивчення на належному рівні драми як явища в межах класичної академічної підготовки через лекції, семінари, а також на підставі практичної діяльності шляхом безпосередньої участі студентів у студентських виставах [18, с. 41].

Цікавим для нашого дослідження є зміст навчального плану Центральної школи усного мовлення та драми Темзького політехнічного університету [22]. Навчальний план передбачає курс драми та розмовної мови, який спрямовується на забезпечення студентів необхідними знаннями, вміннями та навичками для роботи з дітьми в школі. Випускники завершують цей курс, опанувавши загальну вчительську кваліфікацію і додаткову кваліфікацію режисера шкільної сценічної постановки [18, с. 42]. Підходи щодо поширення класичної системи професійної підготовки фахівців шляхом введення в її структуру позааудиторних блоків дають позитивний результат, спрямовуючи майбутніх фахівців до активного процесу саморозвитку.

Педагогічна громадськість Великої Британії зробила важливий крок щодо реалізації науково-мистецької парадигми освіти, започаткувавши національний освітній проект «Шекспір і школа», директором якого став Р. Гібсон. В університеті Глазго, Бірбек-коледжі Лондонського університету та інших вищих навчальних закладах Великої Британії до змісту професійної підготовки майбутніх учителів введено такі курси і спецкурси, як: «Мистецтво і виховання», «Мистецтво мовлення», «Образотворче мистецтво і математика», «Музика і фізика», «Хореографія і література», «Мистецтво створення автобіографій», «Драматичне мистецтво і загальна освіта учнів», «Образотворче мистецтво і музика під час викладання академічних дисциплін», «Казка у педагогічному процесі» тощо [13, с. 87]. Професорами британських вищих закладів освіти ведеться активний науковий пошук педагогічно виправданих форм щодо вдосконалення цього процесу та поширення кола професійних мистецьких знань майбутніх педагогів. Серед них відомі наступні праці: «Мистецтво і уява», «Естетика архітектури» (Р. Скратон), «Мистецтво,

судження, віра» (М. Тіппет), «Міф і виховання» (Т. Г'юджес), «Місце міфології у вихованні», «Виховання, фантазія та внутрішнє життя почуттів» (П. Еббс).

Центральною метою навчальних курсів мистецької спрямованості визначається формування у студентів педагогічних спеціальностей умінь впливати на учнів та стимулювати їхній інтерес до художньої діяльності в атмосфері творчості, акцентуванні особистісного потенціалу для розкриття її духовного світу, виховання справжньої творчої індивідуальності. При тому в межах навчальних курсів мистецької спрямованості формуванню суто технологічних навичок (вміння малювати, співати, танцювати тощо) відводиться другорядна роль [13, с. 87].

З метою підвищення ефективності використання потенціалу театральної педагогіки в процесі формування особистості майбутніх педагогів створено Міжнародну всесвітню асоціацію «Drama education» (навчальна драма), основним напрямом діяльності її учасників є розробка теоретичних питань, конкретних методичних аспектів та практичних шляхів широкого впровадження елементів театального мистецтва в практику освітньої діяльності.

До ХХ століття школи і коледжі західного світу зосереджували свою увагу на студентському театрі виключно як на засоб навчання та виховання. Перші п'єси, написані і поставлені англійською мовою, належали британським школам, таким як Оксфорд і Сент-Пол. У ХХ столітті дисципліни театального напрямку було включені до навчальних планів британських і американських коледжів. Тож, проблема використання мистецтва театру в гуманітарній освіті, в тому числі, професійній підготовці вчителя, залишається актуальною і потребує свого подальшого розв'язання. Свідченням зацікавленості цією проблемою є наукові праці педагогів, психологів і соціологів, а також представників інших професій. Зокрема, набуває розвитку нова галузь педагогіки – драмогерменевтика, в основі якої лежить спільне «переживання та проживання» уроку всіма його учасниками, включаючи вчителя [6, с. 101].

Таким чином, у процесі навчання та виховання майбутніх педагогів звернення до театру є виправданим, це обумовлено тим, що мистецтво театру зачіпає душу людини глибше та сильніше, ніж та чи інша галузь знань і, отже, має більше можливостей для перетворюючого, гармонізуючого впливу на його життя [9, с. 97].

Використання студентського театру у процесі навчання дозволяє студентам пережити багато образів, ситуацій, вчинків, завдяки чому в майбутнього педагога формується почуття емпатії, без якого неможлива ефективна педагогічна діяльність. Діяльність у студентському театрі розвиває здатність до рефлексії, яка виступає інструментом самопізнання себе через створення художнього образу в умовах студентського театру в процесі практичної художньо-творчій діяльності, діалогічної за своєю природою. Формується гармонія у сприйнятті навколишнього світу. Для досягнення зазначених цілей такі британські педагоги-практики, як, наприклад, Сьюзен Айзекс, Христіан Шиллер та Моллі Бреллі намагаються розробити та впровадити у навчально-виховний процес вишів Великобританії нові методи,

завдяки яким процес навчання та виховання стане більш ефективним [15, с. 112].

Отже, накопичений світовий досвід використання театрального мистецтва у розмаїтті його форм, зокрема студентських театрів у педагогічному процесі доцільно систематизувати та враховувати при розробці й удосконаленні сучасної системи підготовки майбутніх педагогів.

Список використаної літератури

1. Алексеева М. С. Студенческий театр как средство формирования социокультурной среды вуза / М. С. Алексеева // Современные научные исследования и инновации. – 2014. – №11. – 160 с.
2. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества: [Сборник избранных трудов] / М. М. Бахтин. – М.: Искусство, 1979. – 445 с.
3. Бондаренко О. О. Організаційно-педагогічні засади діяльності університетських осередків культури: досвід Польщі: [Навчально-методичний посібник для керівників підрозділів з позанавчальної роботи та органів студентського самоврядування] / О. О. Бондаренко. – Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. – 92 с.
4. Бутаков В. М. Театральные технологии в гуманизации процесса обучения школьников / В. М. Бутаков: автореферат диссертации доктора педагогических наук / 13.00.04 / МГУ. – М., 2001. – 35 с.
5. Ершова А. П. Эстетическая значимость театрального творчества школьников / А. П. Ершова // Искусство в школе. – 2001. – 179 с.
6. Ершова А. П. Режиссура урока, общения и поведения учителя. Педагогика как практическая режиссура: [Пособие для учителя] / А. П. Ершова, В. М. Букатов. – М.: Ин-т практ. психол. – Воронеж: МОДЭК, 1995. – 268 с.
7. Жарков А. Д. Теория и технология культурно-досуговой деятельности: [Учебник для студентов вузов культуры и искусств] / А. Д. Жарков. – М.: Издательский дом МГУКИ, 2007. – 288 с.
8. Карпенкова А. Е., Кунцевич А. Ю. Студенческий театр как феномен культуры / А. Е. Карпенкова, А. Ю. Кунцевич // Гуманитарные научные исследования. – 2013. – №2. – 160 с.
9. Кашина Е. Г. Театральные действия в профессиональном пространстве выпускников филологических факультетов: [Учебное пособие] / Е. Г. Кашина. – Самара: СГУ, 2002. – 338 с.
10. Кричківська Х. Особливості базової університетської підготовки вчителя в Італії (кінець ХХ – початок ХХІ століття / Х. Кричківська // Вісник Львівського університету. – №24. – 2008. – 401 с.
11. Лавретьева О. Г. Развитие магистратур педагогического направления в университетах Франции / О. Г. Лавретьева // Известия Российского государственного педагогического университета имени А.И. Герцена. – 2007. – № 29. – Т.9 – 413 с.
12. Лещенко М. П. Зарубіжні технології підготовки учителів до естетичного виховання: [Монографія] / М. П. Лещенко. – К.: Гротеск, 1996. – 192 с.
13. Лащихіна В. П. Розвиток системи педагогічних кадрів Франції друга половина ХХ – початок ХХІ століття / В. П. Лащихіна: автореф. к.п.н.: 13.00.01 / АПН. – К., 2009. – 20 с.
14. Пуховська Л. П. Європейський вимір педагогічної освіти: нові компетентності вчителів/ Л.П. Пуховська// Порівняльно-педагогічні студії . – 2009. – № 1. – 123 с.
15. Седнёва А. Е., Юстус И. В. Театр в образовании Великобритании / А. Е. Седнёва, И. В. Юстус // Академический вестник Института педагогического образования и образования РАО. – 2014. – № 2 (39). – 180 с.

16. Серёжникова Р. К. ценностно-синергетический подход к организации педагогического процесса в высшей школе / Р. К. Серёжникова // Высшее образование в России. – 2012. – № 3. – 168 с.
17. Смачная О. Ю. Театральная деятельность как фактор актуализации творческого потенциала личности студента / О. Ю. Смачная // Вестник ЮУрГУ. – 2014. – №2. – 128 с.
18. Соломаха С. А. Подготовка будущих учителей начальных классов к руководству театральной деятельностью младших школьников / С. А. Соломаха: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Институт педагогики АПН Украины / – К., 1995. – 228 с.
19. Степанова Л. А. Основные проблемы внедрения исторического и современного опыта театральной педагогики в систему профессиональной подготовки учителя / Л. А. Степанова // Педагогика искусства. – 2011. – №1. – 143 с.
20. Formazione e insegnamento, Professione docente, a cure di Umberto Margiotta, 2006, num. 1-2, Lecce.
21. Stover M. Studium in Deutschland. – Bonn: Kollen Druck und Verlag. – 1995. – 367 s.
22. Thames Polytechnics. London High School of Speech and Drama. B. Ed. Definitive Course. Book. – L.: High School of Speech and Drama, 1989. – 250 p.

Лидия Лимаренко

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СТУДЕНЧЕСКОГО ТЕАТРА В ЕВРОПЕЙСКИХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ СИСТЕМАХ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ

В статье проанализированы возможности внедрения прогрессивных идей использования студенческого театра в европейских педагогических системах с целью их реализации в профессионально-педагогической подготовке учителей Украины.

Автором определяются вопросы разработки новых технологий развития личности будущего педагога в условиях использования студенческого театра в европейских университетах. Отмечается, что художественно-творческая деятельность, органично введённая в учебно-воспитательный процесс высшего учебного заведения, является универсальным средством развития личностно-профессиональных качеств будущего педагога. Поскольку театра присущи общие закономерности процесса обучения личности, которые продуктивно и эффективно используются в целях профессиональной подготовки специалистов педагогической области.

***Ключевые слова:** студенческий театр, искусство, европейская педагогическая система, профессиональная подготовка будущих педагогов.*

Lydia Lymarenko

This article analyzes the possibilities of implementing innovative ideas of using student theater in European educational systems, training future teachers in teacher training in Ukraine.

Keywords: student theater, art, educational system, training teachers.

Лимаренко Лідія Іванівна - кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України, завідувач кафедри культурології Херсонського державного університету.